

Kuopion kaupunki
Lähidemokratiajaosto

20.12.2021

22 §

Lähidemokratiajaosto
Lähidemokratiajaosto
Lähidemokratiajaosto

9 §
14 §
18 §

23.3.2021
30.9.2021
2.11.2021

§ 22

Asianro 2842/12.03.01.02/2021

Lähiöohjelman suunnittelun käynnistäminen

Päätöshistoria

Lähidemokratiajaosto 23.3.2021 9 §

Kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö Kati Vähäsarja Kansalaistoiminta

Kuopion kaupunginvaltuuston aloitteesta talousarvio 2021:ssä on osoitettu 50 000 € määräraha lähiöohjelman tekoon seuraavalla kirjauksella; "Lisäksi lähiöohjelman tekoon varataan 50 000 euroa. Lähiöohjelman toteuttaminen aloitetaan lähidemokratiajaoston alaisuudessa. Lähiöohjelman tavoitteena on ehkäistä asuinalueiden eriytymistä, lisätä asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta, edistää kaupunginosien elinvoimaisuutta sekä turvata palveluiden ja asumisen hyvä taso.

Alueiden tasapainoisen kehittämisen varmistamiseksi laaditaan Kuopion lähiöalueille omat kaupunginosien kehittämisen toimenpideohjelmat. Ohjelmat laaditaan yhdessä asukkaiden kanssa, ottamalla suunnitteluun mukaan mm. kaupunginosayhdistyksiä, vanhempainyhdistyksiä sekä asukastoimijoita.

Lähiöohjelmaan kirjataan ylös kehittämistoimenpiteitä liittyen mm. täydennysrakentamiseen, lähiliikunta- ja lähiluontoalueisiin, ympäristön viihtyvyyteen, lähipalveluihin, joukkoliikenteeseen sekä kevyen liikenteen väyliin. Toimenpiteistä valitaan kehittämisen kärjet tai yksi kärki sekä sovietaan kärkitoimenpiteiden toteuttamisen vastuista ja resursseista."

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän, että lähidemokratiajaosto käy keskustelun lähiöohjelman valmistelun tavoitteista ja toimenpiteistä. Lähiöohjelman suunnittelu- ja toteuttamistehtävään rekrytoidaan suunnittelija.

Liitteet

Viiteaineisto

Valmistelija
Kati Vähäsarja
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2513

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Lähidemokratiajaosto hyväksyy valmistelijan esityksen.

Päätös

Esittelijä täydensi esitystä seuraavasti: Suunnittelutyön tavoitteena on kartoittaa vaihtoehtoiset mallit uuden kaupunkitasoisen asukaskeskeisen lähiöohjelman toteuttamiseksi.

Lähidemokratiajaosto hyväksyi täydennetyn päätösehdotuksen.

Harri Auvinen poistui kokouksesta klo 17.55 asian käsittelyn aikana.

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Tapio Tolppanen pykälästä 9 alkaen.

Päätöshistoria

Lähidemokratiajaosto 25.5.2021 14 §

**Kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö Kati Vähäsarja
Kansalaistoiminta**

Kaupunginvaltuusto on osoittanut vuoden 2021 talousarviossa 50 000 € lähiöohjelman laatimiseen; "Lähiöohjelman toteuttaminen aloitetaan lähidemokratiajaoston alaisuudessa. Lähiöohjelman tavoitteena on ehkäistä asuinalueiden eriytymistä, lisätä asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta, edistää kaupunginosien elinvoimaisuutta sekä turvata palveluiden ja asuminen hyvä taso. Alueiden tasapainoisen kehittämisen varmistamiseksi laaditaan Kuopion lähiöalueille omat kaupunginosien kehittämisen toimenpideohjelmat. Ohjelmat laaditaan yhdessä asukkaiden kanssa, ottamalla suunnitteluun mukaan mm. kaupunginosayhdistyksiä, vanhempainyhdistyksiä sekä asukastoimijoita. Lähiöohjelmaan kirjataan ylös kehittämistoimenpiteitä liittyen mm. täydennysrakentamiseen, lähiliikunta- ja lähiluontoalueisiin, ympäristön viihtyvyyteen, lähipalveluihin, joukkoliikenteeseen sekä kevyen liikenteen väyliin. Toimenpiteistä valitaan kehittämisen kärjet tai yksi kärki sekä sovitaan kärkitoimenpiteiden toteuttamisen vastuista ja resursseista."

Lähidemokratiajaoston päätöksellä (23.3.2021, asianro 842/12.03.01.02/2021) lähiöohjelmamallin valmisteluun rekrytoidaan suunnittelija. Suunnittelutyön tavoitteena on kartoittaa vaihtoehtoiset mallit uuden kaupunkitasoisen asukaslähtöisen lähiöohjelman toteuttamiseksi. Lähiöohjelmamallin toteutuksessa asukkaiden osallistuminen on keskiössä. Jotta osallisuuden laaja toteutus mahdollistuu, on ensiarvoisen tärkeää luoda toimiva pohja ja alusta osallisuudelle. Laajalla alueella ja laajalla väestöpohjalla osallistaminen on järkevintä toteuttaa digitaalisia työvälineitä hyödyntäen.

Kuopion kaupungin ja Savonian Ihmisläheinen digitaalinen kunta - hankkeen (IDK) työpajoissa yhden tiimin kehittämisalueena on ollut asuk-

kaiden osallisuuden edistäminen digitaalisuutta hyödyntäen. Lähidemokratiaa ja poikkihallinnollisen osallisuuden edistämisen keskustelun alustukseksi asiakaspäällikkö Petri Kervola kertoo kokouksessa Ihmisläheinen digitaalinen kunta -hankkeen puitteissa esille tulleista osallisuutta ja lähidemokratiaa koskevista kehittämismahdollisuuksista.

Vaikutusten arviointi -

Esitys

Esitän, että lähiöohjelmamallin valmistelussa hyödynnetään IDK-hankkeen osaamista siten, että IDK-hankkeen osallisuusryhmän toimenpiteitä suunnataan tukemaan mahdollisimman vahvasti poikkihallinnollisen lähiöohjelmamallin toteutusta sekä mallia valmistelevan suunnittelijan työtä. Tavoitteena on luoda digitaalinen osallisuusalusta Kuopion lähidemokratian ja asukkaiden osallisuuden edistämisen työvälineeksi. Erityisenä kohderyhmänä osallisuusalustan valmistelussa ovat nuoret.

Liitteet 5125/2021 Osallisuuskuvaus 2021 täydennetty (2)

Viiteaineisto

Valmistelija
Tiina Taskinen-Viinikainen puh. +358 44 748 2374
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen
Lähidemokratiajaosto hyväksyy valmistelijan esityksen.

Päätös

Lähidemokratiajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

Lähidemokratiajaosto 30.9.2021

Lähidemokratiajaosto 30.9.2021 14 §

**Kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö Kati Vähäsarja
Kansalaistoiminta**

Kaupunginvaltuusto on osoittanut vuoden 2021 talousarviossa 50 000 € lähiöohjelman laatimiseen. Lähiöohjelmatyön käynnistämiseksi päätettiin palkata suunnittelija, jonka ensisijaisena tehtävänä on koota yhteen kaupungissa käynnissä oleva kehittämistyö asukkaiden osallisuuden edistämiseksi, kartoittaa hyvät käytännön muualta ja esittää työn päätteeksi ehdotus Kuopiossa käyttöön otettavasta osallisuus- alustasta ja sen käyttöönoton edellytyksistä. Selvitystyö koskisi koko kaupunkia, niin kantakaupunkia kuin maaseutualueita.

Suunnittelijan rekrytointi on käynnissä. Vuoden 2021 määrärahasta (50.000 euroa) palkkakuluihin varataan 15.000 euroa. Työn loppuun saatamiseksi vuonna 2022 talousarvioon on esitetty varattavaksi 35.000 euroa.

Digitaalisen osallisuusalustatyön kehittämisen myötä käynnistetään keskeisen kaupunkialueen lähidemokratiamallin suunnittelu- ja kehitystyö.

Vaikutusten arviointi -

Esitys

Lähidemokratiajaostolle esitetään, että se hyväksyisi osaltaan Digitaalisen osallisuusalustan suunnittelun liitteessä kuvatulla tavalla ja keskeisen kaupunkialueen lähidemokratiamallin suunnittelun käynnistämisen ja varaisi tarvittavan määrärahan lähidemokratiajaoston kehittämismäärärahaan vuodelle 2022.

Liitteet 2842/2021 Osallisuuskuvaus 2021 täydennetty (2)

Viiteaineisto

Valmistelija
Kati Vähäsarja puh. +358 44 718 2513
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Lähidemokratiajaosto hyväksyy valmistelijan esityksen.

Päätös

Lähidemokratiajaosto hyväksyi valmistelijan esityksen.

Lähiidemokratiajaosto 2.11.2021 18 §

**Kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö Kati Vähäsarja
Kansalaistoiminta**

Lähiidemokratiajaosto 2.11.2021

Lähiö-ohjelman digitaalisen osallisuusalustan suunnittelutyö on alkanut ja suunnittelijan tehtävään on valittu Irma Savolainen. Savolainen esittelee Lähiidemokratiajaostolle suunnittelun vaiheet sekä tähän saakka kerätyn tiedon. Lähiidemokratiajaosto keskustelee ja kommentoi. Jaoston kommentit ja asettamat suuntaviivat otetaan huomioon suunnittelutyössä.

Digitaalisen osallisuusalustan suunnittelutyön aluksi kerätään kaupungin osallisuusprojektien ja muissa julkisissa organisaatioissa tapahtunut osallisuustyö hankkeen referenssiprojektiksi. Suunnittelun avuksi valitaan kohderyhmä, jonka kanssa testataan tosielämän kehitysideoita ja esiin nousevia ongelmakohtia. Tarkoituksena on myös käydä läpi kaupungin sisäiset asian ratkaisuprosessit sekä määrittää alustan toiminnallisuus ja tarvittavat resurssit. Ennen vuoden vaihdetta on tarkoitus hahmotella alustan visuaalinen ulkoasu sekä suorittaa alustaluonnoksen väliarviointi yhdessä lähiidemokratiajaoston kanssa. Kokonaisuus on tarkoitus esittää lähiidemokratiajaostolle hyväksyttäväksi joulukuussa.

Vaikutusten arviointi -

Esitys

Lähiidemokratiajaosto keskustelee Lähiöohjelman etenemisestä ja merkitsee etenemisen tiedoksi.

Liitteet 2842/2021 Osallisuuskuvaus 2021 täydennetty (2)

Viiteaineisto 2842/2021 Lähiöohjelmatyön vaiheet Idj 021121

Valmistelija
Kati Vähäsarja puh. +358 44 718 2513
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Lähiidemokratiajaosto hyväksyy valmistelijan esityksen.

Päätös

Lähiidemokratiajaosto hyväksyi valmistelijan esityksen.

Lähidemokratiajaosto 20.12.2021

Lähiöohjelman selvitystyön sisällöt ja tulokset pähkinänkuoressa

Työn tavoitteet

Selvitystyön tavoitteena on ollut koota yhteen Kuopion kaupungissa jo toteutettava osallisuustyö sekä löytää tehokas toimintamalli asukasosallisuuden lisäämiseen koko Kuopion alueella. Pyrkimyksenä on ollut selvittää mahdollisuudet ja tarpeet digitaalisen asukasosallisuusalueen kehittämiseen sekä kehittää analogiset keinot niiden kuntalaisryhmien osallistamiseen, jotka ovat estyneet digikanavan käyttämisestä.

Tulokset

Lähiöohjelman ja osallisuusalueen selvitystyötä on tehty loka-joulukuussa 2021. Selvitystyön tuloksena ollaan koottu yhteen Kuopiossa ja muissa kunnissa toteutettavat relevantit osallisuuden mallit ja muodostettu Kuopiolle uusi osallisuuden toteuttamisen suunnitelma. Syntynyt esitys sisältää asukasosallisuuden digitaalisen konseptoinnin, hahmotelman uudesta osallisuuden mallista sekä työkalut ja osallistamisen menetelmät kaupungin eri yksiköille ja eri toiminnoille. Suunnittelun tuloksena on tehty myös alustavat suunnitelmat ja kustannuslaskelmat osallisuuden mallin toteuttamiseen vaadittavien henkilöstöresurssien osalta, joiden avulla Lähidemokratiajaosto voi arvioida toteutuksen toivottua laajuutta.

Kuopiolaisten huomiointi suunnittelussa

Selvitys- ja suunnittelutyössä ollaan osallistettu ensisijaisesti niitä kuntalaisryhmiä joiden ääni ei tällä hetkellä kuulu voimakkaana kaupungin edustuksellisissa vaikuttamiskanavissa. Lisäksi ollaan kuultu asukasosallisuusalueen edustajia. Näiden ryhmien kanssa ollaan toteutettu erilaisia testiprosesseja esimerkiksi asukasideoinnin ja yhteiskehittämisen osalta. Testeissä syntyneet ideat ja tieto yhteiskehittämiseen kuluneista henkilöstöresursseista on hyödynnetty osana asukasosallisuusalueen uudistamisen kustannuslaskelmaa ja konseptisuunnitelmaa.

Kaupungin hankkeiden ja työntekijöiden huomiointi suunnittelussa

Suunnittelutyötä ollaan toteutettu myös yhteistyössä kaupungin eri palvelualueiden kanssa, hyödyntäen etenkin Ihmiskeskeinen Digitaalinen Kunta -hankkeessa toteutettua ongelma- ja ideamäärittelyä osallisuusalueen suunnittelun ja kaavoituksen viestinnän selkeyttämisen osalta. Suunnittelussa ollaan konsultoitu myös kaupungin muita käynnissä olevia digiprojekteja, mukaan lukien Kuopion verkkosivu-uudistus ja OmaKunta -palveluportaalin suunnittelu, joihin Lähiöohjelman asukasosallisuusalueesta linkittyy vahvasti. Tavoitteena on ollut muodostaa yhteinen kokonaiskuva sekä pohja suunnittelun jatkamiselle, jotta kuntalaiselle näyttäytyvät palvelut ovat selkeä ja helposti ymmärrettävä kokonaisuus.

Projektilla on myös ollut ohjausryhmä, joka on sisältänyt edustajat kaikilta palvelualueilta. Työn jatkumisen kannalta olisi eduksi, että ohjausryhmä jatkaisi edelleen kommentoijan roolissa, kun suunnittelutyö siirtyy jatkokehitysvaiheeseen.

Jatkokehityssuunnitelma

Osallisuuden mallin toteuttamiseen on luotu asteittainen jatko- ja toteutussuunnitelma, jota on tarkoitus lähteä työstämään heti tammikuusta

2022 alkaen. Jatkokehitysvaiheessa alustan konseptin ja osallisuuden menetelmien suunnitelmat viimeistellään ja alustan osalta siirrytään ensin markkinakartoitus- ja sitten hankintavaiheeseen. Jatkokehityksen tavoitteena on toteuttaa mahdollinen alustan hankintaprosessi siten, että alustan toteutus tulee hyväksyttäväksi vuoden 2023 talousarvioon. Tavoitteena on myös marssittaa kaupungille sisään uudet osallisuuden menetelmät sekä valmistella alustan pilotti ja lanseeraus, jotta niitä voidaan lähteä toteuttamaan vuoden 2023 alkupuolella. Osallisuuden menetelmiä testataan ja otetaan käyttöön kaupungilla jatkokehitysvaiheessa toteutettavien kokeilujen avulla.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Lähidemokratiajaostolle esitetään, että toimitaan jatkokehityssuunnitelman mukaan ja jatketaan suunnittelijan tehtävää 1.1.2022 alkaen ja 30.6.2022 saakka Lähiöohjelmaan varatulla määrärahalta.

Liitteet

- 1 2842/2021 Osallisuuskuvaus 2021 täydennetty (2)
- 2 2842/2021 Osallisuuden malli Kuopion kaupunki uusittu versio 15.12.2021

Viiteaineisto

- 1 2842/2021 Lähiöohjelmatyön vaiheet Idj 021121

Valmistelija

Kati Vähäsarja

puh. +358 44 718 2513

Irma Savolainen

puh. +358 44 718 2511

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen

Lähidemokratiajaosto hyväksyy valmistelijan esityksen.

Päätös

Asian käsittely siirrettiin seuraavaan kokoukseen.

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Lähidemokratiajaosto

Pöytäkirja

20.12.2021

7/2021

8 (8)

22 §